

ГКЦБФР совместно с проектом USAID "Развитие рынков капитала" внедряет в Украине международные стандарты раскрытия информации эмитентами ценных бумаг. В настоящее время разработанная с учетом международных стандартов и лучшей мировой практики Электронная система комплексного раскрытия информации (ЭСКРИН) тестируется отобранными предприятиями – участниками пилотного проекта, представляющими разные регионы и отрасли народного хозяйства Украины. Ожидаемый результат внедрения системы – создание более прозрачного, эффективного и инвестиционно привлекательного рынка ценных бумаг.

Ярослав ХВАЛЕБА, Юлия ВИТКА, Наталья КОНОВАЛЕНКО, Елена РУДЕНКО, Елена ДОРДА – команда специалистов, работающих над системой ЭСКРИН, проект USAID "Развитие рынков капитала".

Новые стандарты раскрытия информации

В ПОМОЩЬ ИНСТИТУЦИОНАЛЬНЫМ ИНВЕСТОРАМ

Наталья КОНОВАЛЕНКО, старший специалист по развитию рынков капитала

Известно, что своевременное и достоверное раскрытие информации является одним из ключевых и общепризнанных принципов функционирования рынков капитала. Этот принцип положен в основу регулятивных стандартов в сфере раскрытия информации большинства стран мира, поскольку его соблюдение обеспечивает защиту прав инвесторов, сохранение прозрачности рынка и равный доступ к информации как для всех категорий участников рынка, так и для регуляторных органов. Как в развитых, так и в развивающихся странах фондовые рынки функционируют, опираясь на постоянное поступление надежной и актуальной информации. Без получения такой информации рынок не будет достаточно хорошо выполнять свою функцию ценообразования, процесс корпоративного управления не будет эффективным, а инвесторы не будут уверены в целостности и прозрачности рынка, поскольку достаточно высокой будет вероятность инсайдерской торговли и рыночных манипуляций.

Таким образом, эффективное раскрытие информации имеет решающее значение как для инвестора, который должен принимать инвестиционные решения, исходя из объективной информации про эмитента и его ценные бумаги, так и для регулятора, который осуществляет надзор за деятельностью эмитента, а также для других потребителей данной информации, которыми могут быть финансовые посредники, кредиторы, деловые партнеры эмитента, рейтинговые агентства, пресса и так далее.

На микроуровне обеспечение прозрачности собственной компании, достоверное раскрытие результатов финансово-хозяйственной деятельности, стратегических планов и перспективных направлений развития компании значительным образом влияют на имидж эмитента, улучшая либо ухудшая его. На макроуровне наличие эффективной системы раскрытия информации обеспечивает сохранение прозрачности рынка, информированность его участников, защиту прав акционеров и равный доступ к информации для всех существующих и потенциальных

участников фондового рынка. Именно поэтому требования к раскрытию информации, сроки и порядок ее предоставления, как правило, закреплены на законодательном уровне и надзор за их соблюдением осуществляют регуляторы рынков ценных бумаг. В основу требований по раскрытию информации большинства развитых стран положены международные принципы и стандарты прозрачности и раскрытия информации.

Тремя основными источниками международных стандартов раскрытия информации являются Директивы ЕС, стандарты Международной организации Комиссий по ценным бумагам (IOSCO) и принципы корпоративного управления Организации экономического сотрудничества и развития (ОЭСР). Перечисленные международные стандарты раскрытия информации перекликаются между собой и в своей основе имеют общие принципы, а именно:

1. Информация про результаты финансово-хозяйственной деятельности, а также другие важные для инвесторов данные должны обнародоваться полностью, своевременно и правдиво;
2. Компании должны одинаково и непредвзято относиться ко всем владельцам своих ценных бумаг;
3. Информация должна становиться доступной одновременно для всех категорий ее пользователей;
4. Качество бухгалтерского учета и аудита должно соответствовать международным стандартам;
5. Инвесторы должны иметь эффективный и свободный доступ к информации;
6. Раскрываемая информация либо прямая ссылка на нее должна быть доступна на веб-сайте регулятора.

Немаловажную роль играет и способ раскрытия информации. Так, в Аннотации к Принципу V Стандартов ОЭСР говорится о том, что "способ обнародования информации может быть так же важен, как и ее содержание". Ведь, несмотря на то, что раскрытие информации является законодательно регламентированной обязанностью эмитента, предоставление данных и доступ к ним может оказаться достаточно сложным и дорогостоящим процессом. Кроме того, этот процесс может оказаться малоэффективным, если предоставляемая информация, в силу сложности процедур ее обработки и обнародования, а также других объективных и субъективных факторов, раскрывается спустя продолжительное время после завершения отчетного периода либо наступления определенного события, имеющего существенное влияние на деятельность компании-эмитента. Сложная процедура раскрытия информации, при которой данные обнародуются несвоевременно, приводит к потере актуальности информации, а также создает почву для злоупотребления данной информацией и ее использования в инсайдерских целях.

В странах с развитыми финансовыми рынками решением проблемы несвоевременного и малоэффективного раскрытия информации стало использование электронных систем сбора и обнародования данных. Развитие информационных технологий, включая Интернет, существенно упрощает задачу регуляторам, предоставляя возможность создавать и совершенствовать электронные системы раскрытия информации.

Так, в США, Канаде, странах Европейского Союза и ряде других стран раскрытие информации эмитентами ценных бумаг происходит в электронном виде, путем предоставления эмитентами информации, подготовленной в соответствии с утвержденными формами, на сайт раскрытия информации (либо на определенный адрес электронной почты либо другим способом¹). Полученная информация проходит базовую проверку на соот-

ветствие регистрационных или других проверочных данных, после чего автоматически обнародуется, становясь одновременно доступной как инвесторам и другим участникам рынка, так и регулятору. При этом стоит отметить, что согласно международным стандартам ответственность за раскрытие информации возложена исключительно на эмитента как собственника данной информации. Проверка ее достоверности осуществляется регулятором после раскрытия, в плановом режиме и, в случае выявления неправдивых данных, эмитент несет ответственность в соответствии с законодательством. Таким образом, в случае предоставления заведомо неправдивых данных эмитент также несет и серьезный репутационный риск.

Одной из первых подобных систем стала американская Электронная система по сбору, обработке и размещению информации (EDGAR), которая была запущена в 1994 году. При помощи данной системы аккумулируется и обнародуется информация, которую компании-эмитенты подают Комиссии по ценным бумагам и биржам США в соответствии с Законом про фондовые биржи и положениями Комиссии. Система EDGAR в режиме реального времени выполняет функции автоматического сбора, подтверждения, индексирования, принятия и размеще-

Система ЭСКРИН призвана создать в Украине основу для эффективного взаимодействия между регулятором, эмитентами, инвесторами и общественностью (потенциальными инвесторами) в части подготовки, подачи и обнародования информации о деятельности эмитентов ценных бумаг, в соответствии с национальным законодательством и международными стандартами.

ния информации, которая подается эмитентами. Основная цель системы EDGAR² — повышение эффективности и справедливости рынка ценных бумаг в интересах инвесторов, корпораций и экономики, путем ускорения процесса передачи, получения, распространения на бесплатной основе и анализа чувствительной во временном аспекте корпоративной информации, размещенной компаниями.

В европейских странах базовые требования к системам раскрытия информации изложены в Директивах ЕС, при этом более детально процедура раскрытия регламентируется в каждой стране национальным регулятором рынка ценных бумаг и организатором торговли, если таковой задействован в процедуре раскрытия. Например, в Швейцарии полномочиями по регулированию рынка ценных бумаг наделена Швейцарская федеральная банковская комиссия. Правовую основу системы раскрытия информации составляют Директивы ЕС, нормативные акты упомянутой Федеральной комиссии, а также внутренние документы уполномоченных органов по раскрытию информации³, которые осуществляют непосредственный мониторинг соблюдения законодательства в сфере раскрытия информации. ■

¹ Поддача информации может происходить разными способами, в зависимости от выбранного формата и уровня развития информационных технологий, используемых в системе раскрытия информации той или иной страны.

² Источник — официальный сайт системы EDGAR.

³ Disclosure Bodies англ.

А обнародование информации осуществляет швейцарская фондовая биржа⁴ через Офис раскрытия информации, созданный при бирже.

В Словении функции регулирования фондового рынка осуществляет Агентство по надзору за рынком ценных бумаг. Раскрытие информации регламентировано законодательством ЕС, Законом Словении "Про рынок ценных бумаг", другими регулятивными актами Агентства и фондовой биржи. Компании, осуществившие публичный выпуск ценных бумаг, обязаны отчитываться о своем финансовом и правовом состоянии в Агентство путем предоставления регулярной и существенной информации, которая может повлиять на стоимость ценных бумаг. При этом эмитенты, торгующие ценными бумагами которых осуществляется на Люблянской фондовой бирже, должны раскрывать информацию в системе электронного распространения информации Люблянской фондовой биржи — SEOnet⁵.

Какие же шаги предпринимает Украина для приближения к международным стандартам раскрытия информации? Начиная с 2006 года, Госкомиссия по ценным бумагам и фондовому рынку при поддержке проекта USAID "Развитие рынков капитала" активно разрабатывает новые расширенные требования к раскрытию информации эмитентами ценных бумаг, которые лягут в основу Электронной системы комплексного раскрытия информации (ЭСКРИН). Система ЭСКРИН призвана создать в Украине основу для эффективного взаимодействия между регулятором, эмитентами, инвесторами и общественностью (потенциальными инвесторами) в части подготовки, подачи и обнародования информации о деятельности эмитентов ценных бумаг, в соответствии с национальным законодательством и международными стандартами.

Представление информации в систему ЭСКРИН осуществляется в электронном виде, с использованием сети Интернет или электронной почты. Данные, которые будут подаваться в систему, включают все виды отчетной информации, предусмотренной действующим законодательством, включая проспекты эмиссии, отчеты про результаты размещения ценных бумаг, годовые отчеты, квартальные отчеты и расширенный перечень существенной информации. Информация будет подаваться в новом формате, разработанном в соответствии с действующим законодательством и с учетом международных стандартов. Одной из ключевых особенностей нового формата является описательная форма представления информации, которая более удобна для восприятия инвесторами и общественностью. Также, новый формат требует подачи более детальной информации о деятельности компании, ее позиции на рынке, стратегии и перспективах развития, а также содержит ряд других направлений, обнародование информации по которым ранее не было обязательным, включая уровень вознаграждения руководства компании, конечные выго-

⁴ Официальный сайт www.swx.com
⁵ Официальный сайт <http://seonet.ljse.si>

Наталья КОНОВАЛЕНКО

Система ЭСКРИН упрощает процесс подачи отчетной информации для эмитентов, предоставит быстрый и бесплатный доступ к информации для инвесторов и других пользователей.

дополучатели по ценным бумагам, дивидендная политика и т.д. Для заполнения отчета используется специальное программное обеспечение, разработанное для системы ЭСКРИН, которое каждый эмитент сможет бесплатно загрузить с официального сайта Госкомиссии. Заполненные с использованием соответствующего программного обеспечения отчеты будут подаваться электронными средствами в ГКЦБФР, после чего автоматически будут обнародоваться на веб-сайте Госкомиссии по ценным бумагам и фондовому рынку. Таким образом, информация будет обнародоваться в кратчайшие сроки, и будет одновременно становиться доступной всем категориям пользователей, инвесторов и других участников рынка, на бесплатной основе и в режиме реального времени.

Создаваемая система ЭСКРИН, с одной стороны, упрощает процесс подачи отчетной информации для эмитентов, а с другой — предоставит быстрый и бесплатный доступ к информации для инвесторов и других пользователей. Вместе с тем, система обеспечивает соответствие процесса подачи отчетности Закону "Про ценные бумаги и фондовый рынок" и международным стандартам, закрепленным в принципах IOSCO и Директивах ЕС.

Однако внедрение Электронной системы комплексного раскрытия информации является сложным процессом. Поэтому, с тем, чтобы обеспечить плавный, но в то же время эффективный переход к расширенным требованиям по раскрытию информации, Комиссией по ценным бумагам при поддержке проекта USAID "Развитие рынков капитала" было инициировано проведение пилотного проекта.

Цель пилотного проекта — тестирование системы ЭСКРИН по двум основным аспектам: 1) техническому, ориентированному на проверку функциональности программного продукта, и 2) информативному — ориентированному на анализ соответствия структуры информации, которая подается, законодательству Украины и лучшей международной практике, а также ее полноты для принятия инвестором информированного решения об инвестировании в ценные бумаги эмитента.

Реализация пилотного проекта началась в январе 2007 и успешное окончание его первого этапа позволяет говорить о первых позитивных результатах тестирования системы ЭСКРИН. 12 предприятий, участников пилотного проекта обнародовали на сайте Комиссии по ценным бумагам⁶ свои годовые отчеты за 2006 год, подготовленные с использованием программного обеспечения и формы, разработанных для новой системы. С учетом того, что предприятия, принимавшие участие в пилотном проекте, представляли разные отрасли и регионы, а также значительно отличались по масштабам деятельности, полученные в результате этой работы годовые отчеты компаний также отличаются по качеству и глубине раскрытия информации. Однако в целом можно сказать, что по полноте информации и эффективности ее обнародования внедрение системы ЭСКРИН является переходом на новый качественный уровень раскрытия информации в Украине. Эмитенты, участвовавшие в пилотном проекте, со своей стороны, отметили простоту и удобство подготовки и подачи информации в системе ЭСКРИН.

Для участия в следующем этапе, который начался в сентябре 2007, будут приглашены эмитенты, ценные бумаги которых находятся в листинге на фондовых биржах. Также будет расширен перечень подаваемой информации, с включением в него квартальных отчетов, существенной информации, проспектов эмиссии и отчетов о результатах размещения ценных бумаг. Ожидается, что в пилотном проекте примут участие около 300-500 эмитентов. Как и во время первого этапа, для предприятий – участников пилотного проекта будут проводиться бесплатные учебные семинары, тренинги, а также будет предоставляться бесплатная консультационная помощь как в части содержательного наполнения отчетов, так и в части использования программного продукта системы ЭСКРИН. Параллельно будут проводиться обсуждения системы с профессиональными участниками фондового рынка, международными организациями, государственными учреждениями и другими участниками, заинтересованными в эффективном развитии системы раскрытия информации на фондовом рынке Украины. Предполагается, что апробация и доработка системы ЭСКРИН будет проходить до сентября 2008 года, после чего система будет готова к принятию на общенациональном уровне и станет обязательной для эмитентов ценных бумаг, находящихся в листинге на организаторах торговли.

Что это даст инвесторам и Украине в целом? Хотелось бы верить, что результатом внедрения новой системы раскрытия информации в Украине станет более прозрачный и эффективный рынок ценных бумаг. Наличие своевременной, полной и достоверной информации об украинских эмитентах будет способствовать повышению инвестиционной привлекательности их ценных бумаг, а соответствие этой информации международным стандартам упростит выход местных компаний на зарубежные рынки, а также привлечение иностранных инвесторов на внутренний рынок. На национальном уровне переход на международные стандарты раскрытия информации позитивно скажется на имидже Украины с точки зрения развития фондового рынка, что также является немаловажным фактором в свете европейских интеграционных процессов. ■

Наталья КОНОВАЛЕНКО,

старший специалист по развитию рынков капитала,
проект USAID "Развитие рынков капитала"

www.capitalmarkets.kiev.ua

⁶ Информацию можно найти на сайте ГКЦБФР либо по прямой ссылке — www.eds.ssmc.gov.ua

На запитання редакції відповідає член Державної комісії з цінних паперів і фондового ринку України Іван НЕСТЕРЕНКО

1 Нам відомо, яку цілеспрямовану і виважену роботу проводить ДКЦПФР по створенню електронної системи розкриття інформації, яка, насамперед, зміцнить взаємодію регулятора, емітентів цінних паперів, реальних і потенційних інвесторів, забезпечить швидкий доступ до цієї інформації та її прозорість. Чий досвід покладений в основу концепції створюваної системи і яку мету ставила перед собою Державна комісія, здійснюючи цей проект?

– В основу концепції створюваної системи покладений досвід не якоїсь окремої країни, а основні принципи і стандарти, визнані міжнародними організаціями, та на яких базуються системи розкриття інформації, що існують в інших країнах. Зазначені міжнародні принципи передбачають своєчасне, достовірне та повне розкриття інформації, а також вільний доступ всіх існуючих та потенційних інвесторів до такої інформації.

Мета цієї роботи – створення в Україні системи, яка базується на кращому міжнародному досвіді та сучасних інформаційних технологіях, відповідає національному законодавству та не створює надмірного навантаження й витрат для емітентів. Електронна система розкриття інформації (ЕСКРИН) відповідає цим основним цілям.

2 Чи відповідає ця система українському законодавству, зокрема закону "Про цінні папери та фондовий ринок", а також міжнародним стандартам?

– Система розроблена у відповідності до вимог Закону України "Про цінні папери та фондовий ринок" і з врахуванням іноземного досвіду та міжнародних стандартів у сфері розкриття інформації. Зокрема, при розробці ЕСКРИН розглянуті і проаналізовані Директиви ЄС, Принципи корпоративного управління Організації економічного співробітництва та розвитку і Принципи Міжнародної організації комісії з цінних паперів (IOSCO) в частині розкриття інформації емітентами цінних паперів.

Також були проаналізовані електронні системи, впроваджені регуляторами в Росії, Польщі, Великій Британії і США, які здебільшого ґрунтуються на перелічених вище нормативних документах та стандартах.

3 Яка мета першого етапу пилотного проекту і чи задоволені Ви результатами тестування нової системи, роботою перших учасників? Які завдання планується вирішувати на наступних етапах?

– Метою проведення першого етапу пилотного проекту була перевірка роботи електронної системи розкриття інформації як в частині програмного забезпечення, так і в частині розкриття інформації емітентами цінних паперів у відповідності до вимог електронної системи розкриття інформації.

Враховуючи те, що на фондовому ринку України значна частина інформації до цього часу практично не розкривається і вважається комерційною таємницею, звичайно, в процесі реалізації Пілотного проекту виникали питання щодо можливості розкриття тієї чи іншої інформації чи віднесення її до комерційної таємниці. Незважаючи на це, більшість емітентів знайшли оптимальне вирішення цих питань і показали достатньо високий рівень розкриття інформації.

Тому річні звіти емітентів – учасників Пілотного проекту досить повно розкривають необхідну інформацію, і в цілому результати першого етапу впровадження електронної системи розкриття інформації можна оцінювати позитивно. Ми вважаємо це першим кроком до побудови в Україні прозорого фондового ринку.

На наступному етапі, який розпочнеться у вересні поточного року і триватиме, орієнтовно, рік, заплановано значно розширити як кількість учасників пілотного проекту, так і перелік звітної інформації. Зокрема, до участі у пілотному проекті планується залучити всіх емітентів, які знаходяться в лістингу на організаторах торгівлі; а до переліку звітної інформації будуть включені всі види інформації згідно з вимогами законодавства України.

Також впродовж наступного етапу реалізації пілотного проекту здійснюватимуться активні навчально-консультаційні та роз'яснювальні заходи для емітентів цінних паперів та учасників ринку. Метою цих заходів буде обговорення запроваджуваної системи, аналіз її ефективності та коригування системи з метою її вдосконалення.

4 Яка структура запропонованої форми звітності і чи будуть в подальшому додані інші види інформації?

– Структура форми звітів є різною залежно від виду інформації, що розкривається. Тобто структура форми, наприклад, річного звіту відрізняється від структури форми квартального звіту, проспекту емісії тощо. Загалом форми побудовані таким чином, щоб надати інвестору максимально повну картину про господарську діяльність емітента, його фінансовий стан, корпоративне управління, юридичні аспекти діяльності, конкурентне середовище, в якому він працює, і так далі. В майбутньому планується, що система ЕСКРІН включатиме всі види звітної інформації, розкриття якої вимагається згідно чинного законодавства.

5 Яке програмне забезпечення розроблене для системи? Як забезпечуватиметься захист бази даних?

– Для системи розроблене програмне забезпечення, яке складається з клієнтської, серверної частин та веб-сайту розкриття інформації. Клієнтська частина (за допомогою якої готується звіт) буде встановлена у кожного емітента, серверна частина працює на сервері розкриття інформації і відповідає за прийом звіту, перевірку електронного цифрового підпису (ЕЦП), і т.і.

Після прийому звіту та успішної перевірки ЕЦП звіт зберігається в базі даних та стає доступним на сайті розкриття інформації.

База даних має кілька рівнів захисту, до яких входять: сучасні технічні та програмні засоби захисту від стороннього втручання, антивірусне програмне забезпечення та засоби захисту на рівні бази даних та операційної системи сервера.

6 Чи не стане занадто складним для компаній процес подання звітної інформації?

– Навпаки, процес подання інформації емітентами цінних паперів буде спрощений, оскільки для підготовки, перевірки та відправки звітів, накладання електронного цифрового підпису створене спеціальне програмне забезпечення, яке безкоштовно можна буде завантажити з сайту ДКЦПФР.

Окрім цього, проведений аналіз систем розкриття інформації, впроваджених регуляторами ринків цінних паперів Росії, США, Канади, країн ЄС та інших, дозволяє зробити висновок, що в більшості цих країн подання звітної інформації здійснюється в електронному вигляді.

7 Коли ДКЦПФР переглядатиме викладену інформацію і які санкції застосовуватиме до компаній, що порушують законодавство?

– Відразу хотілося б зазначити, що відповідно до Законів України "Про цінні папери та фондовий ринок", "Про державне регулювання ринку цінних паперів" відповідальність за неподання чи подання завідомо недостовірної інформації покладається на компанію-емітента. Саме емітент відповідає за інформацію, яка надається широкому колу користувачів, а ДКЦПФР переглядатиме цю інформацію після її оприлюднення і застосовуватиме відповідні юридичні санкції за невиконання чи неналежне виконання норм закону.

8 Коли будуть проводитися навчальні семінари, тренінги і консультації та які питання там порушуватимуться?

– Проведення начально-консультаційних та роз'яснювальних заходів стосовно використання системи ЕСКРІН вже почалося у січні поточного року, і ці заходи проводитимуться регулярно впродовж реалізації пілотного проекту. Під час цих заходів визначається якісний рівень підготовки інформації відповідно до вимог ЕСКРІН, аналізуються типові помилки, надаються рекомендації щодо вдосконалення змісту розкритої інформації тощо. Також спеціалістами з інформаційних технологій надаються поради щодо роботи з програмним забезпеченням, за допомогою якого готуватиметься і розкриватиметься інформація.

9 Коли можна очікувати затвердження Положення Комісії про розкриття інформації?

– Запровадження системи ЕСКРІН як обов'язкової відбуватиметься поетапно, починаючи від найпростішого за змістовим наповненням виду інформації до найскладнішого. Це робиться для того, щоб емітенти мали змогу належним чином підготуватися до подання інформації в новому форматі.

Планується, що лістингові компанії подаватимуть особливу інформацію та квартальний звіт згідно з вимогами ЕСКРІН вже у 2008 році. Обов'язок розкривати річний звіт відповідно до вимог ЕСКРІН пропонується ввести у дію також у 2009 році, тобто річний звіт за 2008 рік лістингові компанії вже подаватимуть згідно з новими вимогами.

Щодо проспекту емісії, то це найскладніший за змістовим наповненням та за процедурою розкриття вид інформації. Тому пропонується, що обов'язок розкривати проспект емісії відповідно до вимог системи ЕСКРІН набуде чинності з 2010 року. ■

Евгений ГРИГОРЕНКО,
заместитель председателя Государственной
комиссии по регулированию рынков
финансовых услуг Украины

ПРОЕКТ АКТУАЛЕН и полезен для Украины

— Электронная система комплексного раскрытия информации, на мой взгляд,— это прорыв в украинской системе раскрытия информации. Прежде всего, нужно высказать благодарность проекту "Развитие рынков капитала", Комиссии по ценным бумагам и фондовому рынку, без усилий которых запуск этой системы был бы невозможен.

Почему сегодня институциональным инвесторам, деятельность которых регулируется Госфинуслуг, чрезвычайно важна работа системы? Потому, что эта система позволяет:

- в оперативном режиме получать чрезвычайно важную для инвестора информацию;
- гарантировать ее качество и достоверность;
- устранить из механизма получения такой информации чиновников, которые не всегда корректно к ней относились, создавая определенные проблемы инвесторам в получении этой информации.

Следующая важная особенность, на которую хотелось бы обратить внима-

ние,— этапы запуска системы. Электронная система комплексного раскрытия информации, прежде всего, начинает с эмитентов, ценные бумаги которых находятся в листинге украинских фондовых бирж. Акцентирую на этом внимание потому, что именно такие ценные бумаги нужны институциональным инвесторам, в частности, пенсионным фондам, компаниям по страхованию жизни.

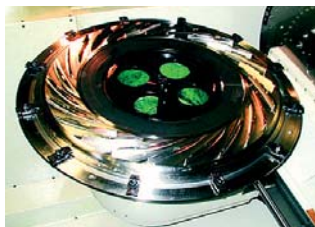
Еще один чрезвычайно важный момент запуска проекта это бесплатный доступ к информации, упрощенный порядок доступа к ней. В этой части можно говорить о снижении стоимости услуг на этом рынке.

Важно отметить, запускаемая система не доморощенная, с обычными в таких случаях огрехами и нелепостями. Она базируется на лучшем мировом опыте, причем, не только развитых стран, таких, как Великая Британия, США, но и стран с переходной экономикой и уровнем развития, близким к украинской действительности, в частности России и Польши. Это позволяет констатировать, что набор рас-

крываемых информационных материалов максимально соответствует потребностям нашей экономики.

Важно, что на примере этого проекта мы учимся работать с электронными ключами, выполнять функции, которые обеспечивают через электронную форму обмена информацией. Ее запуск— это запуск технологий электронной передачи информации— и не только той, которой владеют эмитенты, но и любых других видов информации широкому кругу потребителей.

Данный проект решает проблему формализации информации. У нас всегда было много проблем, неясностей с самой формой отчетности эмитентов. Здесь очень важна ориентация ее на международные стандарты. Эта проблема тоже решается. А это означает, что к нашей информации повысится интерес нерезидентов, участников мирового рынка капитала, а это позволит, в свою очередь, привлечь больше инвестиций в Украину. Так что проект актуален и полезен для Украины! ■

Це вигідно для нормально працюючих компаній

Ю.В. ДУДЕК,

В.о. начальника відділу цінних паперів
ВАТ "Мотор Січ"

Насамперед ВАТ "Мотор Січ" висловлює шире задоволення і подяку всім спеціалістам проекту USAID, за плідну співпрацю та допомогу у підготовці річного звіту в новому форматі, а саме Олені Дорді, Олені Руденко, Юлії Вітці, Наталії Коноваленко та Ярославу Хвалебі. Фахівці ВАТ "Мотор Січ" за короткий термін освоїлися в цьому експерименті та, враховуючи побажання та рекомендації спеціалістів проекту, змогли першими підготувати річний звіт, на наш погляд, – гідний взірць для підприємств, які братимуть участь в другому етапі проекту.

ВАТ "Мотор Січ" одним з перших надало згоду та висловило готовність взяти участь в пілотному проекті, здійснюваному ДКЦПФР за підтримкою Проекту USAID "Розвиток ринків капіталу" з впровадження Електронної системи розкриття інформації, що покликана створити в Україні основу для ефективної взаємодії між суб'єктами господарювання, інвесторами і громадськістю в частині підготовки, подання та оприлюднення відомостей про діяльність емітентів цінних паперів згідно з вимогами, передбаченими законодавством України і міжнародних стандартів.

Існуюча зараз в Україні система розкриття інформації призначена головним чином для контролюючих органів, в тому числі ДКЦПФР. А пропонується система розкриття інформації орієнтована, в першу чергу, на акціонерів та інвесторів, представників банківського бізнесу. На першому місці – інвестор, а потім вже ДКЦПФР. Завдяки новій системі надається більше інформації, цікавої як українським, так і іноземним інвесторам. Ми впевнені, що нововведення повинне позитивно сприяти розвитку фондового ринку і зробити бізнес в Україні відкри-

тішим. Це вигідно для нормально працюючих компаній. Тепер емітент повинен відповідальніше ставитися до звітності, що публікується. Подаючи річні звіти, компанії повинні приділяти більше, ніж звичайно, уваги опису господарської діяльності, розвитку та структури компанії, чинникам ризику, органам управління, угодам з акціонерами, а також детально розкривати фінансові показники відповідно до національних стандартів бухгалтерського звіту. Річний звіт – це основний механізм забезпечення прозорості, і від того, наскільки ми якісно, виразно та своєчасно надамо інформацію зацікавленим особам (акціонерам або інвесторам), залежить наше подальше становище на ринку. Повна інформація, яку вимагає звіт у новому форматі, не повинна розглядатися як щось негативне. Тому ми звертаємося до наших послідовників: скористайтеся нагодою і представте свої компанії у вигідному світлі – підготуйте звіт за пропонованою системою.

ВАТ "Мотор Січ" визнає, що своєчасне розкриття інформації емітентами цінних паперів, яке забезпечує наявність у інвесторів достовірних відомостей для прийняття обґрунтованих інвестиційних рішень, – фундамент добре врегульованого ринку капіталів і перехід до міжнародних стандартів розкриття інформації – необхідне для розвитку українського ринку капіталу. Інформація також дуже важлива як маркетинговий інструмент для покращення знання ринку продукції і послуг компанії, що призводить до зростання компанії.

Що стосується оцінки нової системи з точки зору функціонування програмного продукту, вважаємо за необхідне підкреслити професіоналізм розробників програмного продукту, система виявилася зручною в користуванні. Враховуючи,

що система перебувала на етапі впровадження та адаптації, виникали деякі технічні помилки, які швидко усували спеціалісти проекту. Приємно, що враховувалися побажання наших працівників щодо вдосконалення системи.

ВАТ "Мотор Січ" неодноразово готувало звіти, в тому числі для іноземних інвесторів в різних форматах та обсягах. Тому запропонована структура інформації виявилася для нас не новою і в цілому не дуже складною. Але, на наш погляд, річний звіт за 2006 рік, підготовлений ВАТ "Мотор Січ" в новому форматі – зараз найповніший і найвичерпніший. На нашу думку, до інформації, яка включається до звіту, необхідно додати перспективи розвитку підприємства на 3-5 років.

Як позитив можна підкреслити, що фахівці підприємства отримали можливість в рамках пілотного проекту безкоштовно пройти навчання щодо підготовки інформації та практичної роботи з новою Електронною системою розкриття інформації, підприємство отримало безкоштовно відповідне програмне забезпечення.

Приємне враження справили навчальні семінари. Спеціалісти проекту продемонстрували високий професіоналізм і обізнаність в українському законодавстві та світовому досвіді підготовки звітів для залучення інвестицій. Використання сучасних технологій зробило навчальні семінари яскравими і цікавими. Методичні посібники, які отримали учасники, стали доброю підмогою під час роботи над звітом.

Аналізуючи свій досвід участі в пілотному проекті, ми можемо сміливо заявити, що підготовлений звіт в новому форматі – основний документ компанії, який задовольнить інтереси зацікавлених осіб (інвесторів, акціонерів, клієнтів, кредитних установ та інших). ■

На запитання редакції відповідає М.В. Потапов, в.о. першого заступника генерального директора – директор з економіки та фінансів ХК "АвтоКрАЗ"

1 Чим електронна система розкриття інформації (EDS) відрізняється від існуючої?

– На жаль, існуюча на сьогоднішній час система розкриття інформації орієнтована переважно на потреби контролюючих органів (ДКЦПФР), а не на інвесторів, партнерів та простих акціонерів. Запропонована Проектом USAID "Розвиток ринків капіталу" Електронна система розкриття

інформації дозволяє емітенту оприлюднити інформацію зразу після подання, що дає інвесторам більш оперативний, безкоштовний та цілодобовий доступ до інформації про діяльність емітента.

Звітність емітента повинна використовуватись для прийняття всіма зацікавленими особами обґрунтованого рішення щодо інвестицій в цінні папери емітента. Для прийняття такого рішення користувач звітності повинен мати доступ до значного обсягу інформації стосовно діяльності емітента. Існуюча система розкриття інформації складається в основному в табличному форматі та не передбачає пояснення емітентом тих чи інших фактів щодо результатів його діяльності. Електронна система розкриття інформації (ЕСКРІН) дає емітенту можливість розкрити інформацію в доступному описовому форматі та вимагає більш детальної та повної інформації стосовно діяльності емітента, а саме: опис факторів ризику; інформацію про господарську діяльність емітента; опис Наглядової ради, Правління та інших посадових осіб емітента, а також розміру їх винагороди; опис судових справ, у яких емітент є учасником; інформацію про основних акціонерів емітента, зокрема осіб, які опосередковано здійснюють контроль над емітентом; інформацію про угоди з пов'язаними особами та інше.

2 Ваша оцінка результатів тестування нової системи з точки зору функціонування програмного продукту? Ваші враження від роботи з ним і побажання розробникам системи?

– На нашу думку, фахівці Проекту USAID "Розвиток ринків капіталу" розробили зручний програмний продукт для підготовки звітних матеріалів та запропонували простіший спосіб подання інформації (засобами Інтернету та електронної пошти) без необхідності подавати звітну інформацію в паперовому вигляді та на магнітних носіях.

Єдине, що хотілося б запропонувати розробникам програмного продукту – надати можливість емітенту використовувати в програмі також графіки і малюнки (наприклад, логотипи емітента), що дозволить інвестору отримати детальнішу і зручнішу для сприйняття та аналізу інформацію.

В процесі роботи у першому етапі Пілотного проекту ми отримували безкоштовну, зрозумілу та грамотну консультацію з користування прог-

рамним продуктом, що надало нам можливість за короткий час підготувати річний звіт Компанії за результатами роботи у 2006 році. Хотілося б також побажати колективу Проекту USAID "Розвиток ринків капіталу" працювати і далі в тому ж складі, зберігати існуючий дух колективізму, та інтересних проектів в майбутньому.

3 Чи задовольняє Вас запропонована структура інформації, яка подається, і чи достатньо її для прийняття інвестором рішення про інвестування в цінні папери підприємства?

– Ми вважаємо, що запропонована структура інформації достатньо розширена, детальна, викладена в доступному описовому форматі та грамотно підібрана по розділах, що дає інвестору можливість прийняти обґрунтоване рішення щодо інвестицій в цінні папери емітента.

4 Чи потрібно розширити перелік видів інформації?

– Існуючий перелік інформації, а саме: річний звіт, квартальний звіт, особлива інформація, проспект емісії, звіт про результати розміщення цінних паперів, охоплює всі сторони діяльності емітента і на нашу думку не потребує розширення.

5 Ваші враження від участі у навчальних семінарах?

– Нам було дуже приємно взяти участь в пілотному проекті. Всі навчальні семінари були підготовлені та організовані на професійно високому рівні. Учасники семінару отримали можливість безкоштовно одержати посібники по роботі із системою та навчальні матеріали. Всі витрати пов'язані з проїздом, проживанням, харчуванням та участю в семінарі фінансувалися Проектом USAID "Розвиток ринків капіталу". Від участі в семінарі фахівці Компанії отримали багато корисної інформації, мали можливість поспілкуватися з фахівцями ДКЦПФР та іншими учасниками пілотному проекту.

6 Які, на Ваш погляд, консультації ще необхідно отримати?

– Ми б хотіли отримати консультації стосовно інших видів розкриття інформації, які плануються розкрити на другому етапі пілотного проекту, а саме: квартальний звіт, проспект емісії, звіт про результати розміщення цінних паперів, особлива інформація. ■